

HANDLEIDING INVOERING ROOKVRIJE HORECA, SPORT EN KUNST/CULTUUR

**VANAF 1 JULI IS DE
HORECA ROOKVRIJ.**

 www.horecarookvrij.nl

INHOUDSOPGAVE

1	Waarom deze handleiding?	2
2	Waarom worden horeca, sport en kunst/cultuur rookvrij?	5
3	Wat houden de belangrijkste nieuwe wettelijke bepalingen in?	6
4	Wat wordt van ondernemers en beheerders verwacht?	8
5	Wat kan verwacht worden bij de handhaving door de VWA?	10
6	Veelgestelde vragen	13
Bijlagen:		
1	Stappenplan voor invoering rookvrije horeca, sport en kunst/cultuur	18
2	Gezondheidsschade door meeroken	20
3	Meer informatie	21

I WAAROM DEZE HANDLEIDING?

Deze handleiding heeft tot doel ondernemers, werkgevers, beheerders, werknemers, vrijwilligers, en andere betrokkenen te informeren over de invoering van de rookvrije horeca, sport en kunst/cultuur.

Dit document:

- zet kort de achtergrond en aard van de veranderingen per 1 juli 2008 uiteen;
- gaat in op de verplichtingen en eisen die voortvloeien uit gewijzigde regelgeving voor deze sectoren;
- biedt informatie over de handhaving van de rookvrije horeca, sport en kunst/cultuur, en;
- geeft antwoord op mogelijke vragen.

De handleiding is dus bedoeld om wijzigingen in de regelgeving duidelijk te communiceren naar alle betrokkenen om zo aan te geven wat er voor hen verandert en wat er van hen wordt verwacht. Het document geeft niet alleen inzicht in de eisen waaraan voldaan moet worden, maar schetst ook een beeld van de wijze van handhaving van de regelgeving door de Voedsel en Waren Autoriteit (VWA). De betrokken partijen krijgen antwoord op de meest voorkomende vragen en waar mogelijk adviezen voor een goede invoering in de eigen gelegenheid. Tot slot bevat dit document verwijzingen naar websites, telefonische informatielijnen en instanties waar men terecht kan voor meer informatie.

Deze handleiding heeft een informatief karakter. De handleiding kan niet gezien worden als vervanging of uitbreiding van de formele regelgeving. De (toelichting bij de) Tabakswet en de van toepassing zijnde besluiten zijn leidend. Aan deze handleiding kunnen dan ook geen rechten worden ontleend.

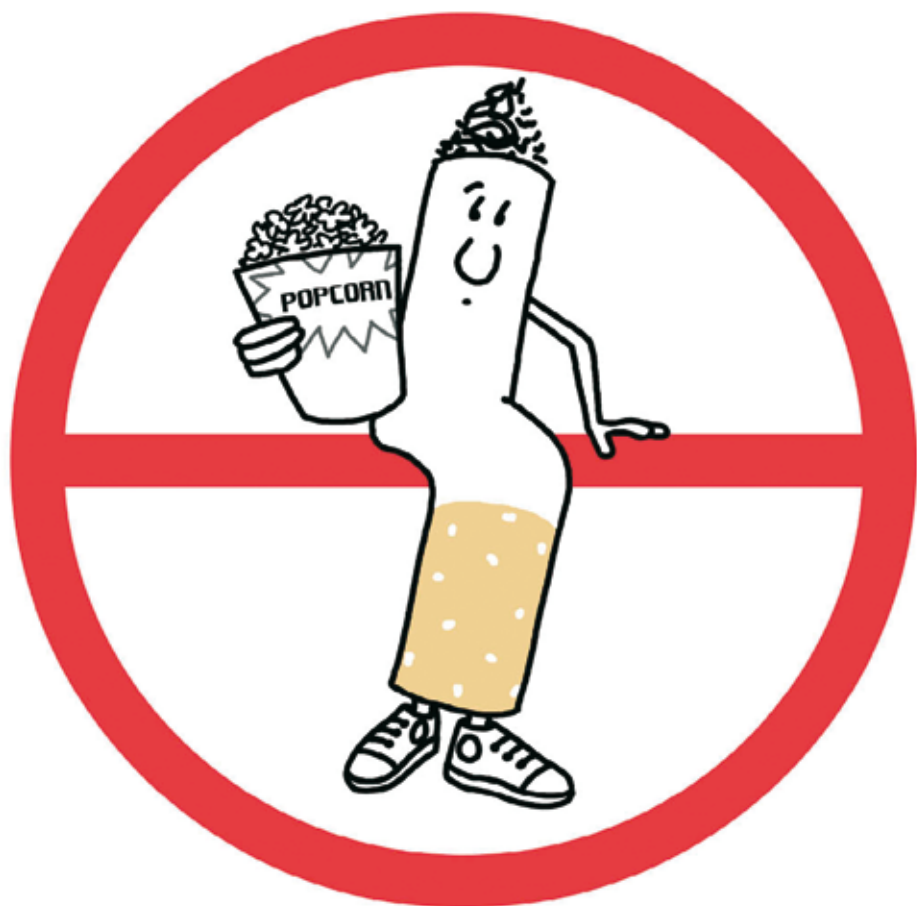
**VANAF 1 JULI IS OOK
DIT HOTEL ROOKVRIJ.**

 www.horecarookvrij.nl

**VANAF 1 JULI IS OOK
DIT THEATER ROOKVRIJ.**

 www.horecarookvrij.nl

**VANAF 1 JULI IS OOK
DEZE BIOSCOOP ROOKVRIJ.**

 www.horecarookvrij.nl

2 WAAROM WORDEN HORECA, SPORT EN KUNST/CULTUUR ROOKVRIJ?

Tabaksrook is schadelijk voor de gezondheid. Niet alleen voor de gezondheid van de roker zelf, maar ook voor anderen in zijn of haar omgeving. Om niet-rokers te beschermen tegen de gezondheidsschade door tabaksrook van anderen (meeroken), zijn onder meer overheidsgebouwen en sectoren zoals onderwijs en gezondheidszorg sinds 1990 rookvrij. Het doel daarvan is dat ‘van de geboden voorzieningen gebruik kan worden gemaakt en de werkzaamheden kunnen worden verricht zonder daarbij hinder of overlast van roken te ondervinden.’ Na wijziging van de Tabakswet in 2002 zijn sinds 1 januari 2004 het personenvervoer en ook de meeste werkplekken in Nederland rookvrij. Werkgevers zijn sinds die datum verplicht hun werknemers te beschermen tegen blootstelling aan tabaksrook. In 2003 is besloten om werkgevers in de horeca en kunst/cultuur vooralsnog uit te zonderen van deze werkgeversverplichting. Binnen de horeca en kunst/cultuur is toen een traject gestart om door middel van zelfregulering het roken zoveel mogelijk terug te dringen. Ook binnen de sportsector liep een traject om het roken door middel van zelfregulering zoveel mogelijk terug te dringen. Bij de sportsector ging het vooral om de sportkantines.

Nadat hierover afspraken waren vastgelegd in het Coalitieakkoord van 7 februari 2007 tussen CDA, PvdA en de ChristenUnie, heeft het kabinet op 8 juni 2007 na overleg met betrokken sectoren besloten om de rookvrije werkplek ook in de horeca, sport en kunst/cultuur in te voeren. Werknemers in genoemde sectoren – met vaak een bovengemiddelde blootstelling aan tabaksrook – verdienen ook bescherming tegen tabaksrook. Nederland sluit daarmee aan bij het groeiende aantal Europese landen met een rookvrije horeca.

De rookvrije werkplek in de horeca, sport en kunst/cultuur wordt op 1 juli 2008 ingevoerd. Daarnaast is besloten dat behalve werkgevers in de horeca ook ondernemers in de horeca zonder personeel hun zaak rookvrij moeten maken. Het rookvrij maken van de hele horeca zorgt ervoor dat er geen ongewenste tweedeling ontstaat tussen ondernemers met en ondernemers zonder personeel. Een tweedeling in de horeca zou kunnen leiden tot oneerlijke concurrentie en ontwijkgedrag door bijvoorbeeld een toename van het aantal eenmanszaken op papier. Daarnaast is het voor het publiek onduidelijk waar wel en waar niet gerookt mag worden.

3 WAT HOUDEN DE BELANGRIJKSTE NIEUWE WETTELIJKE BEPALINGEN IN?

Rookvrij

Vanaf 1 juli 2008 zijn werkgevers in de horeca, sport en kunst/cultuur niet langer uitgezonderd van de wettelijke verplichting om hun werknemers te beschermen tegen blootstelling aan tabaksrook. Zij moeten hun werknemers een rookvrije werkomgeving bieden. Behalve werkgevers in de horeca moeten ook ondernemers in de horeca zonder personeel hun zaak rookvrij maken. Verder zijn de sectoren sport en kunst/cultuur onder dezelfde regelgeving gebracht als de in hoofdstuk 2 genoemde overheidsgebouwen en sectoren zoals onderwijs en gezondheidszorg. Dit betekent dat ook voor de sectoren sport en kunst/cultuur geldt dat 'van de geboden voorzieningen gebruik moet kunnen worden gemaakt en de werkzaamheden moeten kunnen worden verricht zonder daarbij hinder of overlast van roken te ondervinden.'

Rookvrij betekent concreet dat in de gelegenheid niet gerookt mag worden, behalve in daartoe aangewezen en afgesloten rookruimten. Ook stelt de tabaksregelgeving geen beperkingen aan roken in privé-ruimten en de open lucht.

Rookruimten

Ondernemers, werkgevers en beheerders mogen in de gelegenheid één (of meer) rookruimte(n) inrichten. Een rookruimte moet afsluitbaar zijn en aangeduid als rookruimte. Verder mag buiten de rookruimte geen hinder of overlast ontstaan door tabaksrook en mag in de rookruimte niet bediend worden. Anders gezegd: personeel dient vanwege hun werkzaamheden zo min mogelijk de rookruimte te betreden. Er zijn vanuit de tabaksregelgeving geen eisen aan de afmeting, inrichting of luchtverversing van de rookruimte. Wel wordt geadviseerd om aandacht te besteden aan luchtverversing in een rookruimte om het klimaat binnen in de rookruimte acceptabel te houden en hinder en overlast buiten de rookruimte te voorkomen.

De tabaksregelgeving stelt geen andere regels aan rookruimten dan hierboven genoemd. Echter dient bij bouwaanpassingen uiteraard wel voldaan te worden aan de regelgeving op het gebied van brandveiligheid, de bouwregelgeving en de regelgeving krachtens de Drank- en Horecawet. U kunt hierover contact opnemen met uw gemeente.

Privé-ruimten

Een privé-ruimte is een ruimte waar geen inbreuk gemaakt mag worden op de persoonlijke levenssfeer. De verplichting voor een rookvrije werkplek geldt niet in privé-ruimten. Degene die zeggenschap heeft over de privé-ruimten bepaalt welk rookbeleid daar geldt. Dit is bijvoorbeeld het geval bij catering aan privé-woningen.

Voor rookgenootschappen, die hun bestaansrecht hebben in het gezamenlijk roken van sigaren of pijpen, geldt dat zij in privé-ruimten zelf hun rookbeleid bepalen. Komen zij echter bijeen in ruimten die geen privé-ruimten zijn, bijvoorbeeld in een horeca-inrichting, dan is roken alleen toegestaan in een afgesloten rookruimte of in de open lucht.

Inrichtingen die worden beheerd door sociëteiten of studentenverenigingen zijn ook horeca-inrichtingen waar bedrijfsmatig of tegen betaling alcohol wordt verstrekt. Zij vallen dus eveneens onder deze regelgeving, zowel wat betreft de verplichtingen als de uitzonderingen. Ook zij kunnen dus bijvoorbeeld een afsluitbare rookruimte inrichten.

Open lucht

De regelgeving ter bescherming van niet-rokers tegen blootstelling aan tabaksrook beperkt zich tot afgesloten ruimten en geldt niet in de open lucht. Buiten mag dus gerookt worden, ook op een (buiten)terras. Met een buitenterras wordt een terras bedoeld dat in de open lucht ligt. Het gaat dus niet om (binnen)terrassen zoals in bijvoorbeeld overdekte winkelcentra. Roken op een buitenterras is ook toegestaan als er sprake is van een overkapping (parasols, luifel, etc.) of een afscheiding aan de zijkant. Voorwaarde is wel dat – als er een overkapping is – in ieder geval één van de zijden van het buitenterras volledig open is en dus niet is afgeschermd. Deze zijde mag dan niet (geheel of gedeeltelijk) worden afgedicht met bijvoorbeeld plantenbakken of andere materialen. Zodra een terras zowel aan de bovenzijde als aan alle zijkanten is afgesloten, is er geen sprake meer van een buitenterras en mag er dus niet gerookt worden. Tot slot mag het – net als bij een rookruimte – niet zo zijn dat de tabaksrook van een buitenterras leidt tot hinder en overlast binnenin de gelegenheid.

4 WAT WORDT VAN ONDERNEMERS EN BEHEEDERS VERWACHT?

Van ondernemers en beheerders wordt verwacht dat:

- Zij kennis nemen van de veranderingen in de regelgeving en hun bedrijfsvoering aanpassen aan de nieuwe situatie, zodat zij uiterlijk per 1 juli 2008 aan de gewijzigde regelgeving voldoen.
- Zij desgewenst aanpassingen doen aan hun inrichting via de daarvoor bedoelde vergunningprocedures. Aanpassingen aan de inrichting zijn optioneel en kunnen ook op een later tijdstip gedaan worden.
- Zij hun werknemers en vrijwilligers informeren over het nieuwe rookbeleid en instructies geven hoe zij hier in de praktijk mee om moeten gaan. Zij moeten dus onder meer hun personeel instrueren over het aanspreken van gasten die roken op plaatsen waar dat niet is toegestaan.
- Zij hun gasten informeren over de wijzigingen en zichtbaar maken waar niet en waar eventueel nog wel gerookt mag worden.
- Zij gasten aanspreken als zij zich niet aan het nieuwe rookbeleid houden en zorgen dat alleen nog gerookt wordt waar dat is toegestaan.
- Zij uitvoering geven aan hun verantwoordelijkheid voor het tegengaan van overlast (bijvoorbeeld in het geval van gasten die buiten roken).

**VANAF 1 JULI IS OOK DEZE
SPORTKANTINE ROOKVRIJ.**

 www.horecarookvrij.nl

5 WAT KAN VERWACHT WORDEN BIJ DE HANDHAVING DOOR DE VWA?

Controle

De Voedsel en Waren Autoriteit (VWA) ziet toe op de naleving van de Tabakswet en spoort strafbare feiten op. Vanaf 1 juli 2008 ziet de VWA ook toe op de naleving van de rookvrije horeca, sport en kunst/cultuur.

Om goed toezicht te kunnen houden op de naleving van de Tabakswet komen controleurs van de VWA onaangekondigd langs om te controleren of iedereen zich aan de regels houdt. De controleur heeft op basis van de Algemene Wet Bestuursrecht en de Tabakswet de bevoegdheid om iedere ruimte te inspecteren en kan dus niet geweigerd worden. De controleur van de VWA heeft altijd een legitimatiebewijs bij zich.

Interventie

Als sprake is van niet-ernstige overtredingen van de regelgeving geeft de VWA eerst een waarschuwing. De ondernemer of beheerder krijgt dan de gelegenheid om de situatie in overeenstemming te brengen met de regelgeving. Bij een hercontrole moet blijken of dit inderdaad het geval is. Bij een ernstige overtreding of als bij hercontrole blijkt dat er nog steeds sprake is van de overtreding, kan de VWA een boete aan de ondernemer/beheerder opleggen. De VWA kan geen boetes opleggen aan rokende gasten.

Boeteoplegging

Bij boeteoplegging stelt de controleur een rapport op waarin de geconstateerde overtreding wordt beschreven. De ondernemer of beheerder ontvangt een kopie van dit boeterapport. Tijdens het controlebezoek wordt de ondernemer of beheerder in de gelegenheid gesteld om een verklaring af te leggen. De controleur zendt het boeterapport met de eventuele verklaring van de ondernemer of beheerder naar de Afdeling Bestuurlijke Boetes. De Afdeling Bestuurlijke Boetes is een onafhankelijk bureau, dat handelt namens de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Deze afdeling beoordeelt het boeterapport en de verklaring van de ondernemer of beheerder. Als de afdeling beoordeelt dat het boeterapport terecht is, zal deze binnen twee weken na ontvangst van dat boeterapport het voornemen tot boeteoplegging aan de ondernemer of beheerder sturen.

Indien feiten of omstandigheden zijn gewijzigd of als hier om andere redenen aanleiding voor is, kan de ondernemer of beheerder zijn zienswijze (mondeling of schriftelijk) binnen twee weken na ontvangst van het voornemen tot boeteoplegging kenbaar maken aan de Afdeling Bestuurlijke Boetes. Indien geen gebruik gemaakt wordt van deze gelegenheid, dan kan de Afdeling Bestuurlijke Boetes na het verstrijken van de twee weken de boetebeschikking vaststellen.

Bij een eerste overtreding bedraagt de boete € 300,-. Bij herhaalde overtredingen loopt de boete stapsgewijs op:

- tot € 600,- bij een tweede soortgelijke overtreding binnen twee jaar nadat de eerste boete onherroepelijk is geworden;
- tot €1200,- bij een derde soortgelijke overtreding binnen drie jaar nadat de eerste boete onherroepelijk is geworden;
- tot € 2400,- bij een vierde soortgelijke overtreding binnen vijf jaar nadat de eerste boete onherroepelijk is geworden.

Aan de boetebeschikking die de ondernemer of beheerder ontvangt is een acceptgiro toegevoegd van het Centraal Justitieel Incasso Bureau.

Betaal dus nooit contant een boete, maar altijd via het Centraal Justitieel Incasso Bureau!

Bezwaar en beroep

Indien een ondernemer of beheerder van mening is dat een boete ten onrechte is opgelegd, kan hij of zij hiertegen binnen 6 weken na dagtekening van de boetebeschikking een bezwaarschrift indienen bij het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Dit bezwaar zal worden behandeld door een onafhankelijke bezwaarschriftencommissie. Deze commissie beoordeelt de boetebeschikking en het bezwaar en adviseert de minister hierover. De minister neemt vervolgens een beslissing op bezwaar. Als een ondernemer of beheerder het vervolgens niet eens is met de beslissing op bezwaar kan hij of zij naar de rechter om de boete aan te vechten. De ondernemer of beheerder kan dan binnen zes weken na dagtekening van de beslissing, beroep indienen bij de Arrondissementsrechtbank, sector Bestuursrecht in Rotterdam. De Arrondissementsrechtbank zal de boetebeschikking beoordelen en uitspraak doen. Indien een ondernemer of beheerder het ook niet eens is met de uitspraak van de Arrondissementsrechtbank kan in hoger beroep worden gegaan bij het College van Beroep voor Bedrijfsleven.

Klachtenlijn VWA

De VWA heeft een klachtenlijn waar iedereen klachten over overtredingen van de tabaksregelgeving, en dus ook over de rookvrije horeca, sport en kunst/cultuur, kan indienen. De klachtenlijn is 7 dagen per week en 24 uur per dag telefonisch bereikbaar op het gratis telefoonnummer 0800-0488. Daarnaast is het mogelijk om de klacht digitaal te melden door het invullen van het online klachtenformulier op www.vwa.nl. Een klacht kan ook anoniem worden ingediend. Na een (anonieme) melding zal een controleur van de VWA een inspectie uitvoeren die overeenkomt met een reguliere inspectie.

6 VEELGESTELDE VRAGEN

Rookvrij

1 Mag er na 1 juli 2008 nog gerookt worden op hotelkamers?

Ja, hotels mogen hotelkamers aanwijzen als rookkamers.

2 Moeten tenten, die bijvoorbeeld voor festivals worden gebruikt, rookvrij zijn?

Op grond van de wet is roken verboden in ruimten met een horeca-bestemming. Dat betekent dat roken ook verboden is in tenten die voor horecadoeleinden worden gebruikt. Het rookverbod geldt niet in de open lucht. Zie voor roken op terrassen pagina's 7 en 15 van deze Handleiding.

3 Moeten coffeeshops rookvrij zijn?

Ook werknemers in coffeeshops verdienen bescherming tegen tabaksrook. Een coffeeshop wordt gelijkgesteld met een horeca-inrichting en valt dus onder de tabaksregelgeving. Een coffeeshop kan net als de reguliere horeca een rookruimte inrichten.

4 Vallen studentenverenigingen onder de regelgeving?

Ja, inrichtingen die worden beheerd door studentenverenigingen zijn horeca-inrichtingen waar bedrijfsmatig of tegen betaling alcohol wordt verstrekt en vallen dus ook onder de regelgeving. Het feit dat de sommige verenigingen een besloten karakter hebben, doet daar niet aan af.

5 Vallen rookgenootschappen ook onder de regelgeving?

Als rookgenootschappen hun activiteiten in een inrichting ontplooiën die onder de regelgeving valt (bijvoorbeeld een horeca-inrichting) is roken enkel toegestaan in een afsluitbare rookruimte die aan de wettelijke eisen voldoet. Er mag dus niet gerookt worden in rookvrije ruimten/gelegenheden. Als de activiteiten in huiselijke kring (privé-ruimten) plaatsvinden, is de tabaksregelgeving niet van toepassing.

6 Mogen zalencentra steeds een andere zaal aanwijzen als rookruimte?

Ja, als een zalencentrum beschikt over meer dan één ruimte mag het centrum wisselend een zaal als rookruimte aanwijzen. Voorwaarden zijn wel dat deze

ruimten afsluitbaar zijn en aangeduid zijn als rookruimte, dat buiten de rookruimte geen hinder of overlast van tabaksrook is en dat in de rookruimte geen werkzaamheden worden verricht.

7 Is het rookverbod ook van toepassing op vrijwilligers?

De rookvrije werkplek (artikel 11a, eerste lid, van de Tabakswet) heeft geen betrekking op vrijwilligers. Het is wel zo dat de tabaksregelgeving van toepassing is als vrijwilligers naast of in aanvulling op 'gewone' werknemers hun werkzaamheden verrichten. Tevens is de tabaksregelgeving wel van toepassing als vrijwilligers werken in categorieën van inrichtingen die vallen onder artikel 10 en 11 van de Tabakswet, omdat daarin 'van de geboden voorzieningen gebruik moet kunnen worden gemaakt en de werkzaamheden moeten kunnen worden verricht zonder daarbij hinder of overlast van roken te ondervinden.' Ook vallen, op basis van artikel 3, eerste lid, van het Besluit uitvoering rookvrije werkplek, horeca en andere ruimten, onder meer ook horeca-inrichtingen geëxploiteerd door ondernemers zonder personeel onder de regelgeving.

8 Wat zijn de voordelen van een rookvrije horeca, sport en kunst/cultuur?

Als ondernemer of beheerder kunt u onder meer de volgende voordelen ervaren: frissere lucht en een prettiger binnenklimaat, gezondheidswinst voor uzelf, uw werknemers en uw bezoekers, minder ziekteverzuim onder uw personeel en een vermindering van de schoonmaakkosten en schade als gevolg van schroeiplekken.

9 Als een gelegenheid soms een open dak en soms een dicht dak heeft, waar valt deze dan onder?

Hierbij valt te denken aan de complexen zoals de Amsterdam Arena of het Gelredome. Als het dak open is, is er sprake van 'open lucht' en is roken op basis van de tabaksregelgeving toegestaan. Als het dak dicht is, is er geen sprake van 'open lucht' maar van afgesloten ruimten. Dan is roken niet toegestaan. Omwille van de duidelijkheid voor werknemers, vrijwilligers en publiek en omwille van de handhaafbaarheid verdient het de aanbeveling om ook in deze gelegenheden rookruimten in te richten en de rest rookvrij te maken, zodat onder alle omstandigheden voor iedereen duidelijk is waar wel en waar niet gerookt mag worden.

Rookruimte

1 Wanneer mag personeel wel in een rookruimte komen?

Het uitgangspunt is dat werknemers beschermd dienen te worden tegen tabaksrook. Daarom mogen zij niet bedienen in een rookruimte en dienen zij vanwege hun werkzaamheden zo min mogelijk een rookruimte te betreden. Het is echter onvermijdelijk dat werknemers af en toe een rookruimte moeten betreden, bijvoorbeeld om deze buiten de openingsuren schoon te maken of om de aanwezigen aan te spreken op ongewenst gedrag.

2 Welke eisen worden gesteld aan een rookruimte?

Zie hoofdstuk 3, onder het kopje rookruimten.

3 Worden de kosten voor de bouw van een rookruimte vergoed?

Nee, een rookruimte is facultatief en niet verplicht. Als een ondernemer of beheerder er voor kiest om een rookruimte te realiseren, zijn de kosten voor eigen risico en rekening.

4 Zijn mobiele rookruimten toegestaan?

Mobiele rookruimten op bijvoorbeeld festivals zijn toegestaan, mits deze voldoen aan de eisen gesteld aan rookruimten.

Open lucht

1 Mag op een binnenplaats die volledig overdekt en aan vier zijden afgesloten is, gerookt worden?

Nee, in dat geval is er sprake van een binnenruimte en mag er dus niet gerookt worden.

2 Hoe groot moet de opening aan een zijde van een terras zijn zodat er nog gerookt mag worden?

De eisen daaraan zijn duidelijk: er mag op een (overkapt en deels afgesloten) terras gerookt worden zolang één zijde daarvan volledig geopend is. Dat betekent dat de open zijde niet gedeeltelijk afgesloten mag worden door plantenbakken, windschermen of enig andere afscheiding ongeacht het materiaal. De opening moet dus de hele zijde beslaan (in hoogte en breedte).

Overig

1 Krijgt een ondernemer direct een boete als een klant stiekem een sigaret opsteekt waar dat niet is toegestaan?

Er zal sprake zijn van proportionaliteit bij de handhaving. Dat wil allereerst zeggen dat gekeken wordt naar het 'totaalplaatje'. Daarbij gaat het om vragen als: wat is het rookbeleid in een horecagelegenheid, ofwel welke maatregelen heeft de ondernemer getroffen om blootstelling aan tabaksrook te voorkomen, voldoet dit aan de wettelijke eisen, houdt het personeel zich hier aan door klanten die willen roken waar dat niet mag aan te spreken, enz.

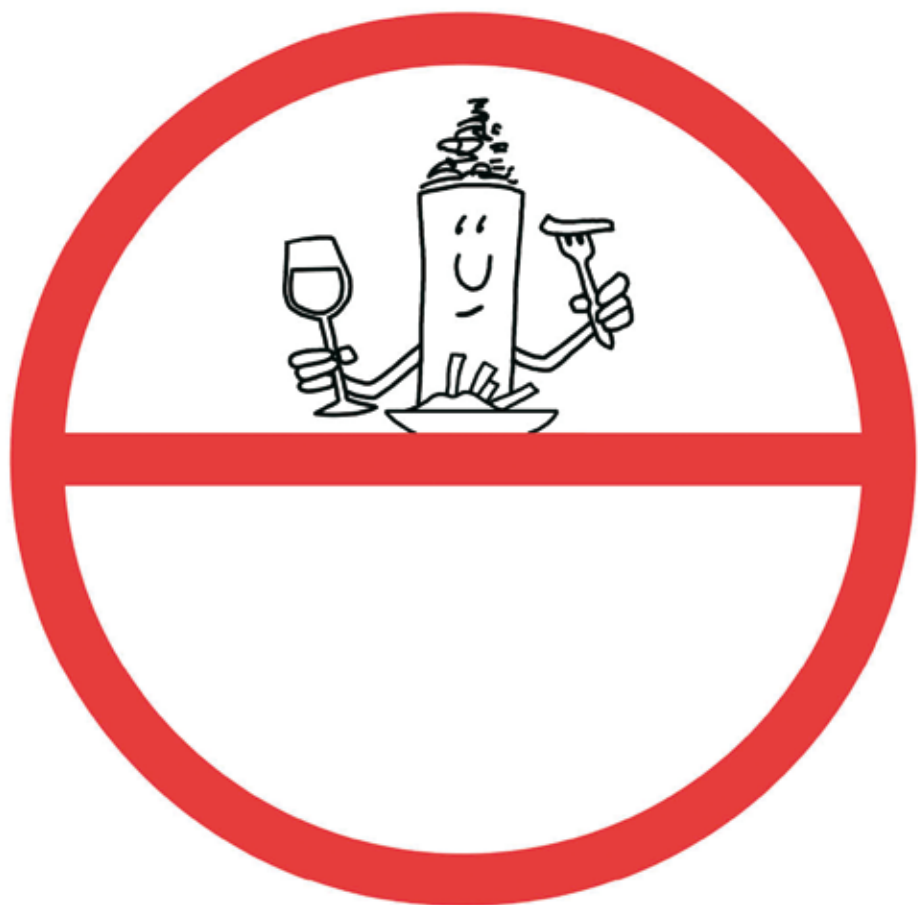
Ten tweede geeft de Voedsel en Waren Autoriteit bij een eerste – niet ernstige – overtreding eerst een waarschuwing, waardoor de horecaondernemer in de gelegenheid is om de situatie in zijn gelegenheid in overeenstemming te brengen met de regelgeving. Het moet dan wel gaan om niet ernstige overtredingen. Als een horecaondernemer willens en wetens de regelgeving overtreedt, zal er uiteraard direct worden opgetreden. Andersom is het zo dat een horecaondernemer die zich aan de regelgeving houdt en er alles aan doet overtredingen daarvan te voorkomen door klanten aan te spreken als zij (willen) roken waar dat niet mag, niet bevreesd hoeft te zijn voor een harde aanpak als een klant onverhoopt toch ergens een sigaret opsteekt.

2 Valt de elektronische sigaret (e-sigaret) onder de Tabakswet?

De e-sigaret is geen tabaksproduct en valt daarom niet onder de tabaksregelgeving.

3 Is de regelgeving ook 'on stage', backstage en in kleed- en oefenruimten van toepassing?

Ja, de uitzonderingen hebben alleen betrekking op de open lucht, afgesloten rookruimten en privé-ruimten.

**VANAF 1 JULI IS OOK DIT
RESTAURANT ROOKVRIJ.**

 www.horecarookvrij.nl

BIJLAGE I

STAPPENPLAN VOOR INVOERING ROOKVRIJE HORECA, SPORT EN KUNST/CULTUUR

Fase 1 - Voorbereiding rookbeleid

- Bereid de (vaste) klanten / leden voor:
 - Geef aan dat per 1 juli niet meer gerookt mag worden, bijvoorbeeld door middel van flyers/posters/clubblad/mondeling etc. Geef ook aan waar eventueel nog wel gerookt mag worden (rookruimte, terras). Het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport voert een grote voorlichtingscampagne over de rookvrije horeca. Op de website www.horecarookvrij.nl staan onder andere antwoorden op vragen van ondernemers. Ook is het materiaal van deze campagne, onder meer posters en digitale advertenties, daar te downloaden of gratis te bestellen. Bestellen kan ook bij Postbus 51 via www.postbus51.nl of 0800-8051.
 - Stel voor uw eigen bedrijf vast of u uw klanten tegemoet wilt /kunt komen door inrichting van een rookruimte of dat u klanten naar buiten stuurt om te roken. Stel hierbij de vraag of het beter is om klanten 'binnen' te houden, overweeg hierbij veiligheid (bijvoorbeeld wanneer klanten gefouilleerd worden bij binnenkomst), de toegangscontrole (bijvoorbeeld entreegelden, leeftijdscontrole in verband met verstrekking van alcohol), geluidsoverlast (bijvoorbeeld een pand gelegen in een woonwijk). Neem hierbij ook in overweging of het buiten roken kan/moet gebeuren op openbaar terrein, of op eigen terrein, wat u wellicht kunt afsluiten en waar u eenvoudiger regels kunt stellen.
 - *Aandachtspunten bij het inrichten van rookruimten:*
 - Heb ik binnen mijn bedrijf de ruimte om een rookruimte in te richten?
 - Voldoe ik aan de overige regelgeving die voor mijn horeca-inrichting geldt?
 - Kan ik de ruimte zodanig inrichten dat deze volledig afsluitbaar is en geen overlast geeft naar de aansluitende ruimten?
 - Hoe organiseer ik dat personeel in principe niet in de rookruimte hoeft te werken?
 - Hoe wordt de rookruimte schoongehouden (legen van asbakken / ophalen van lege glazen / tabakslucht die in rookruimte hangt). Dit in relatie tot het niet betreden door het personeel gedurende de openingsuren en geen overlast van rook naar aangrenzende ruimten!

- *Aandachtspunten bij het verwijzen naar een buitenlocatie*
 - Welke maatregelen worden ingezet voor tabaksafval (peuken)?
 - Worden er nadere regels gesteld voor het meenemen van glazen?
 - Worden er nadere regels gesteld voor geluidsoverlast?
- Bereidt het personeel voor op het rookbeleid in uw horecalocaliteit:
 - Instrueer het personeel over het rookbeleid binnen uw bedrijf
 - Geef instructie over hoe het rookverbod gehandhaafd wordt binnen het bedrijf
 - Indien wenselijk: biedt ondersteuning bij het stoppen met roken

Fase 2 - Instellen en uitvoeren rookbeleid

Per 1 juli 2008 moet het rookbeleid ingesteld zijn in het bedrijf.

- Wees duidelijk voor personeel, gasten, leden etc. dat er per 1 juli 2008 niet meer gerookt mag worden in de betreffende gelegenheid. Denk hierbij aan aanduidingen niet roken: 'niet-roken' stickers / tekstbordjes / tafelaanduidingen en 'niet roken' teksten op menukaarten of toegangskarten (bijvoorbeeld bij een concert of bioscoop).
- Geef duidelijk aan waar eventueel wel gerookt mag worden (afgesloten rookruimten / buiten)
- Leg vast hoe te handelen bij het overtreden van het rookverbod door het publiek:
 - Wijs op het rookverbod en vraag of de gast de sigaret wil doven of wil gaan roken in de (eventuele) rookruimte of buiten.
 - Bij weigering: sommeer de gast om de sigaret te doven en bij weigering de gelegenheid te verlaten.
 - Wanneer is verzocht (gevorderd) om de gelegenheid te verlaten, kan via de politie lokaalvredebreuk ten laste worden gelegd.
- Evalueer regelmatig met het personeel over de invoering en naleving van het rookbeleid:
 - Inventariseer de reacties van het publiek (zowel positief als negatief).
 - Inventariseer bij uw bedrijf de knelpunten.
 - Probeer de positieve reacties te gebruiken om het rookverbod verder in te voeren.
 - Probeer de negatieve reacties te weerleggen of zoek binnen de wettelijke mogelijkheden oplossingen.
 - Bespreek knelpunten met uw personeel en met andere vergelijkbare ondernemers en zoek gezamenlijk naar oplossingen.

BIJLAGE 2

GEZONDHEIDSSCHADE DOOR MEEROKEN

Passief roken verhoogt het risico op longkanker, hart- en vaatziekten en luchtwegklachten. Door passief roken ofwel de blootstelling aan omgevingstabaksrook neemt het risico op longkanker met circa 20% toe ten opzichte van mensen die niet aan tabaksrook worden blootgesteld (Gezondheidsraad, 2003c; Knol et al., 2005). Door passief roken is ook het risico op hart- en vaatziekten naar schatting 20 tot 30% verhoogd. Bovendien leidt passief roken bij kinderen tot een grotere kans op (ernstige) infecties en een hogere frequentie van luchtwegsymptomen. De verhoging van het risico varieert tussen de 20 en 50%, afhankelijk van het gezondheidseffect, aard en mate van blootstelling en leeftijd van de kinderen. Passief roken vergroot bij (vooral astmatische) volwassenen de kans op chronische luchtwegklachten. Meeroken is in Nederland jaarlijks verantwoordelijk voor enkele duizenden sterfgevallen door bovengenoemde ziekten (Gezondheidsraad, 2003c). Ter vergelijking: in 2007 kwamen 791 mensen om in het Nederlandse verkeer (Ministerie van Verkeer en Waterstaat).

BIJLAGE 3

MEER INFORMATIE

Meer informatie over de rookvrije horeca, sport en kunst/cultuur vindt u via onderstaande organisaties en websites:

- VWS www.horecarookvrij.nl; www.minvws.nl/dossiers/roken
- VWA www.vwa.nl
- STIVORO www.stivoro.nl
- Infopunt Roken en de Wet www.rokenendewet.nl
- NOC*NSF www.sport.nl/vereniging
- Koninklijk Horeca Nederland www.horeca.org/rookvrij
- Bedrijfschap Horeca en Catering www.kenniscentrumhoreca.nl
- Federatie van Podiumverenigingen www.vnpf.nl en www.vscd.nl
- FNV Horecabond www.fnvhorecabond.nl/rookvrijehoreca
- Nederlandse Kermisbond www.nkbinfo.nl
- Nationale Bond Kermisbedrijfhouders www.bovak.nl
- Landelijke Kamer van Verenigingen www.lkvv.nl
- Vereniging van Evenementenmakers www.vvem.nl
- Landelijk Overleg Coffeeshopbonden www.loc.opweb.nl
- Vereniging Nederlandse Gemeenten www.vng.nl

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport
Postbus 20350
2500 EJ Den Haag

De publieksvoorlichting van
het Ministerie van VWS is
ondergebracht bij Postbus 51:
Telefoon: 0800-8051 (gratis)
Bereikbaar op werkdagen van
8.00 tot 20.00 uur

Het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en
Sport voert een grote voorlichtingscampagne
rondom de invoeringsdatum van de rookvrije
horeca, sport en kunst/cultuur.

Kijk voor meer informatie op de campagne-
website www.horecarookvrij.nl. Daar vindt
u onder meer antwoorden op vragen van
ondernemers. Ook het materiaal van deze
campagne, onder meer posters en digitale
advertenties, kunt u daar downloaden of gratis
bestellen. Bestellen kan overigens ook bij
Postbus 51 via www.postbus51.nl of 0800-8051.

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

